

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Suomen oppisopimuskoulutuksen järjestäjät ry:n syysseminaari TUTKINTOUUDISTUS

Arto Pekkala 3.10.2017

Tutkintojen määritelmät lainsäädännössä

- ❑ Ammatillisessa perustutkinnossa osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella
- ❑ Ammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin
- ❑ Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista

Tutkintorakenne

- ❑ Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään, mitkä ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot kuuluvat ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen
- ❑ Tutkinnot voivat sisältää osaamisaloja, joilla tarkoitetaan työelämän itsenäiseen toimintakokonaisuuteen liittyvää suuntautumista tutkinnon sisällä. Tutkintoon voidaan myös liittää tutkintonimikkeitä.

Tutkintojen ja tutkinnon osien mitoitusperusteet ja laajuus

- ❑ Ammatillisten perustutkintojen laajuus on 180 osaamispistettä
- ❑ Ammattitutkintojen laajuus on 120, 150 tai 180 osaamispistettä
- ❑ Erikoisammattitutkintojen laajuus on 160, 180 tai 210 osaamispistettä. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään ammatti- ja erikoisammattitutkintojen laajuudesta osaamispisteinä
- ❑ Tutkinnon osien ja valmentavan koulutuksen osien osaamispisteet määräytyvät sen mukaan, mikä on niihin sisältyvän osaamisen kattavuus, vaikeusaste ja merkittävyys suhteessa koko tutkinnon tai valmentavan koulutuksen ammattitaitovaatimukseen ja osaamistavoitteisiin

Ammatillisten tutkintojen muodostuminen

- ❑ Ammatilliset tutkinnot muodostuvat ammatillisista tutkinnon osista
- ❑ Tutkinnossa tai tutkinnon mahdollisissa osaamisaloissa on vähintään yksi pakollinen ammatillinen tutkinnon osa ja vähintään yksi valinnainen ammatillinen tutkinnon osa
- ❑ perustutkintoon sisältyy yhteisiä tutkinnon osia, jotka ovat:
 - 1) viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen;
 - 2) matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen; ja
 - 3) yhteiskunta- ja työelämäosaaminen.

Tutkinnon perusteissa määrätään:

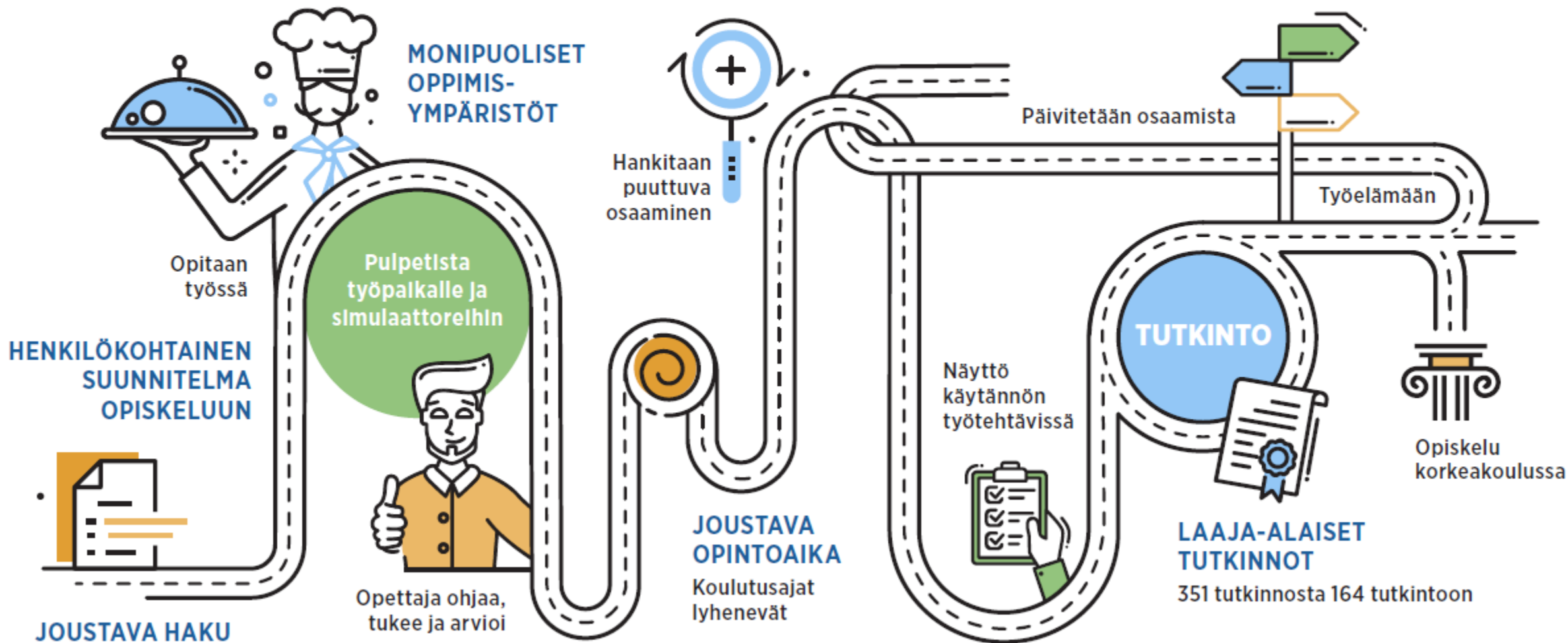
- 1) tutkintonimikkeet;
- 2) tutkinnon osaamisalat;
- 3) tutkinnon muodostuminen pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista sekä tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden laajuus osaamispisteinä siltä osin, kuin näistä ei säädetä 13 §:ssä tai sen nojalla;
- 4) tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet sekä osaamisen arviointi;
- 5) miltä osin osaamisen arvioinnin mukauttaminen tai ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen ei ole mahdollista.

Tutkinnon perusteet

- ❑ Opetushallituksen tulee valmistella tutkinnon perusteet yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän edustajien, koulutuksen järjestäjien ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.
- ❑ Opetushallituksen on tutkinnon perusteita valmistellessaan tehtävä yhteistyötä asianomaisen työelämätoimikunnan kanssa.

UUSI AMMATILLINEN KOULUTUS 1.1.2018 alkaen

Työelämä muuttuu. Ammatteja syntyy ja katoaa. Teknologia kehittyy. Ansaintalogiikat uudistuvat. Opiskelijoiden tarpeet yksilöllistyvät. Osaamista uudistetaan läpi työuran.

- laskennallinen rahoitus, joka perustuu opiskelijamäärään
- pieni tuloksellisuusrahoitus

- yhteensä 351 ammatillista tutkintoa
- jäykkä järjestelmä, jossa jokaista osaamistarvetta varten luodaan uusi tutkinto

- kolme koulutuksen suunnitelmaa
- neljä erilaista henkilökohtaistamissuunnitelmaa

TUTKINNOT JA TYÖLLISTYMINEN RAHOITUKSEN PERUSTEIKSI

- perusrahoitus (50%) takaa koulutuksen kaikilla aloilla ja kaikille opiskelijoille
- suoritetuista tutkinnoista ja tutkinnon osista 35 % kokonaisrahoituksesta
- työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella 15 % rahoituksesta

VÄHEMMÄN JA LAAJA-ALAISEMPIA TUTKINTOJA

- yhteensä 164 ammatillista tutkintoa
- valinnaisuus lisääntyy
- erikoistutaan tutkinnon sisällä

VÄHEMMÄN LAKISÄÄTEISIÄ SUUNNITELMIA

- suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta (osana laadunhallintajärjestelmää)
- henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOS)

Tutkinnon perusteiden merkitys

- OPH:n määräys
- Tutkintojen sisältö ja osaamisen vaatimustaso
- Käyttö
 - Tutkinnon suorittajan osaamisen arviointi
 - Koulutuksen sisällön ja järjestämisen perusta
 - Informaatio tutkinnosta kiinnostuneille

Perustetyön lähtökohtia

- Työelämälähtöisyys
- Tutkinnon perusteiden selkeys, yksiselitteisyys ja ytimekkyys → tutkintojen tasalaatuisuus
- Ei esimerkkejä → määräystekstiä

Ennakointitiedon hyödyntäminen

- Tutkinnon perusteet laaditaan tulevaisuusnäkökulma huomioiden
 - Miten ala kehittyy?
 - Millaiset ovat työtehtävät 5-10 vuoden kuluttua?
- Onko olemassa ennakointitietoa, jota tulisi hyödyntää?

Tutkinnon perusteiden laadinta yhteistyönä

- Perustetyöryhmä (+ nimetyt asiantuntijat)
 - Työntajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat sekä alakohtaisen tarpeen mukaan itsenäiset ammattinharjoittajat
- Muut asiantuntijat
 - Erilaisia menetelmiä käyttäen; haastattelut, kyselyt, keskustelut, työryhmät
- Muu aineisto
 - Esimerkiksi tehdyt selvitykset, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden kuuleminen
- Lausuntokierros

Perustetyöryhmä vastaa tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyydestä.

Laatutavoitteet:

- Perusteiden laadinta etenee suunnitelmallisesti.
- Osaamistarpeiden ennakkoinnin tulokset huomioidaan perusteiden laadinnassa.
- Työryhmän ulkopuolista (ml tutkintotoimikunnat) asiantuntemusta hyödynnetään suunnitelmallisesti.
- Osaamisalat ja tutkinnon osat ovat työelämälähtöisiä ja tarkoituksenmukaisia.
- Tutkinnon osat ovat selkeitä itsenäisesti arvioitavissa olevia työkokonaisuuksia.

Perustetyöryhmä vastaa tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyydestä

Laatutavoitteet:

- Ammatilliset tutkinnon osat on nimetty työelämän toimintaa kuvaavasti.
- Ammattialan käsitteistöä ja sanastoa käytetään asiantuntevasti.
- Tutkinnon osille on annettu osaamispisteet käyttämällä pisteytykselle laadittua kriteeristöä.
- Perusteluonnoksesta on pyydetty lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä.
- Lausunnot on huomioitu ja tarvittaessa perusteltu niiden huomiotta jättäminen taustamuistiossa.

Tutkintojen perustetyön tilannekatsaus

Syysy 2017

- Syys - lokakuussa lausunnolla n. 30 tutkinnon perustetta
- + yhteiset tutkinnon osat
- Opetushallituksen johtokunta käsittelee n. 40 tutkinnon perustetta, joista 20 on perustutkintoja

1.1.2018

- Näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon ei voi enää ottaa opiskelijoita
- Uuden lain mukaiset ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteet tulevat voimaan tutkintorakenneasetuksen mukaisesti

- Vuoden 2018 aikana valmistuu n. 60 tutkinnon perustetta ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin

1.8.2018

- Uuden lain mukaiset ammatillisten perustutkintojen perusteet tulevat voimaan
- Arviointiasteikoksi 1-5, uudet YTOt ja yhteiset ammatilliset valinnaiset, vapaasti valittavat poistuvat, ammattitaidon osittamistapa ja KV-liite muuttuvat

1.1.2019

- Uuden lain mukaiset ammatti- ja erikoisammattitutkinnot tulevat voimaan viimeistään 1.1.2019
- Osaamispisteet kaikkiin ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin

Tutkintorakenteen kehittämisen lähtökohtana on:

- ◆ Tutkintorakenteen selkeyttäminen
- ◆ Tutkintojen sisäisen joustavuuden lisääminen ja yksilöllisen suuntautumisen korostaminen
- ◆ Toisiaan lähellä olevien tutkintojen synergiaetujen hyödyntäminen
- ◆ Tutkintojen uudistumisen nopeuttaminen

Ammatillisen koulutuksen tutkintorakenne muuttuu

- Tällä hetkellä 351 perus- ammatti- ja erikoisammattitutkintoa
- 2019 alusta lähtien yhteensä 162 tutkintoa
 - ammatillisia perustutkintoja on 42
 - ammattitutkintoja 65
 - erikoisammattitutkintoja 55

Tutkintorakenneasetus

5

◆ Energia-alan ammattitutkinto

- yhdistetään osaaminen kaukolämpöasentajan, sähköverkkoasentajan ja voimalaitoksen käyttäjän ammattitutkinnoista

◆ Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto

- kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon osaaminen yhdistetään kotityöpalvelujen ja laitoshuoltajan ammattitutkintojen (matkailu-, ravitsemis- ja talousala) kanssa uudeksi ammattitutkinnoksi

◆ Talotekniikan ammattitutkinto

- yhdistetään osaaminen putkiasentajan, ilmastointiasentajan, ilmastointijärjestelmien puhdistajan, kylmäasentajan, lämmityslaitteasentajan, nuohoojan, rakennuspeltisevän ja teknisen eristäjän ammattitutkinnoista

>	Putkiasennuksen osaamisala	...
>	Lämmityslaitteasennuksen osaamisala	...
>	Ilmanvaihtoasennuksen osaamisala	...
>	Ilmanvaihtojärjestelmien puhdistuksen osaamisala	...
>	Rakennuspeltityön osaamisala	...
>	Teknisen eristyksen osaamisala	...
>	Nuohouksen osaamisala	...
>	Kylmäasennuksen osaamisala	...

Putkiasennuksen osaamisala

...

Pakolliset tutkinnon osat

100 osp

Lämmitysjärjestelmien asentaminen, 50 osp

Vesi- ja viemärijärjestelmien asentaminen, 50 osp

Valinnaiset tutkinnon osat

50 osp

Verkoston tasapainotus ja vesimäärien mittaaminen, 25 osp

LV-järjestelmien korjaaminen ja huoltaminen, 25 osp

Aurinkolämmityslaitteistojen asentaminen, 25 osp

Hybridijärjestelmien mitoittaminen ja käynnistäminen, 25 osp

Lämpöpumppulaitteistojen asentaminen, 25 osp

Ilmanvaihtojärjestelmien korjaus ja huolto, 25 osp

Palonsammutusjärjestelmien asentaminen, 25 osp

Sairaalakaasujärjestelmien asentaminen, 25 osp

- 📄 Paineilmajärjestelmien asentaminen, **25 osp**
- 📄 Ilmanvaihtojärjestelmien tasapainotus, **25 osp**
- 📄 Huoltopalvelujen tuottaminen ja palvelutilanteen hallinta, **25 osp**
- 📄 Korkealämpöeristäminen, **25 osp**
- 📄 Laivaeristäminen, **25 osp**
- 📄 Kylmäeristäminen, **25 osp**
- 📄 Äänen eristäminen, **25 osp**
- 📄 Lämmityslaitteistojen sähköasennukset, **50 osp**
- 📄 Polttolaitteistojen asentaminen, **50 osp**
- 📄 Kanava- ja laiteasennus, **50 osp**
- 📄 IV-konehuoneasennukset, **50 osp**
- 📄 Kanavaosien valmistus, **50 osp**
- 📄 Ilmanvaihtojärjestelmien puhdistus, **25 osp**
- 📄 Sisäilmastomittaukset, **50 osp**

 Kylmäaineiden käsittely, 25 osp
 Kylmälaitoksen sähkökomponenttien korjaus ja huolto, 50 osp
 Rakennuspeltityöt, 50 osp
 Saumapeltikatoilla tehtävät peltityöt, 50 osp
 Huopa-, tiili- ja profiilipeltikatoilla tehtävät peltityöt, 50 osp
 Tekninen eristäminen, 50 osp
 Taloteknisten laitteiden eristäminen, 50 osp
 Teollisuuseristäminen, 50 osp
 Tulisijojen ja savuhormien nuohous, 50 osp
 Kiinteistöjen palo- ja asumisturvallisuuden tarkkailu, 50 osp
 Tutkinnon osa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinno... 25 osp

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos!

